

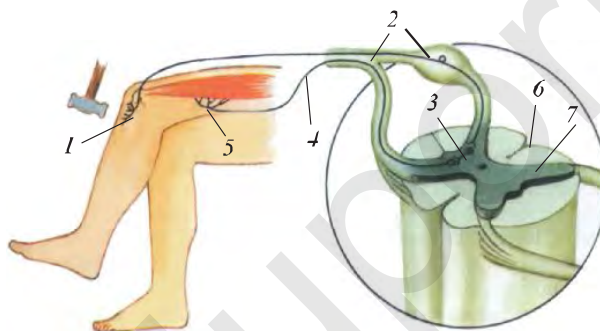
6-laboratoriya mashg'uloti

Tizza refleksi hosil bo'lishini kuzatish.

Kerakli jihozlar va asboblari: orqa miyaning tuzilishi, tizza refleksining hosil bo'lishini ko'rsatuvchi rasmlar, rezina bolg'acha.

Ishning borishi:

Tushuntirish. Tizza refleksi barcha sog'lom odamlarda kuzatiladi. Nerv kasalliklarida tizza refleksining hosil bo'lishi buzilishi mumkin. Shifokorlar tizza refleksini tekshirish orqali orqa miya funksiyasini bilib olishadi (71-rasm).

71-rasm. Tizza refleksining hosil bo'lishi: 1 – tizza payidagi retseptorlar, 2 – sezuvchi neyron, 3 – harakatlantiruvchi neyron, 4 – harakatlantiruvchi neyron aksoni, 5 – muskullardagi harakatlantiruvchi neyronning nerv uchlari, 6 – orqa miya oq moddasi, 7 – orqa miyaning kulrang moddasi.

1. Tekshiriluvchi stulga o'tirib, bir oyog'ini ikkinchisi ustiga qo'yib oladi.
2. Rezina bolg'acha yoki kaft qirrasi bilan tizza qopqog'i payi pastki uchiga sekin uriladi. Bunda paydagi sezuvchi nervda paydo bo'lgan qo'zg'alish orqa miyaga, undan harakatlantiruvchi nerv orqali oldingi son muskullariga uzatiladi. Mus-kullar qisqarib, oyoqni tizzadan ko'taradi, ya'ni tizza refleksi sodir bo'ladi.
3. O'quvchilar o'z kuzatishlarini yozib, tizza refleksi sxemasini chizib olishadi.